

## Övningsprov Ma4 – Kap 1-3

1. Bestäm samtliga lösningar till följande ekvationer. Svara i radianer

a)  $\sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$

b)  $2\cos 2x = 1$

c)  $\tan x = \sqrt{3}$  (4/1/0)

2. Derivera följande funktioner

a)  $f(x) = \cos x + 2$

b)  $f(x) = \sin 2x$

c)  $h(x) = 2\ln x$

d)  $f(x) = \frac{x}{x-1}$

e)  $f(x) = \sqrt{2x+1}$

f)  $g(x) = \cos^2 x$  (5/2/0)

3. Bestäm integralerna

a)  $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x \, dx$

b)  $\int_{-\pi}^{\pi} 2\cos x \, dx$

c)  $\int_1^e \frac{1}{x} \, dx$  (5/1/0)

4. Bestäm ett exakt värde för följande uttryck

a)  $\sin(2\pi)$

b)  $\cos^2\left(\frac{4\pi}{5}\right) + \sin^2\left(\frac{4\pi}{5}\right)$

c)  $\cos(930^\circ)$

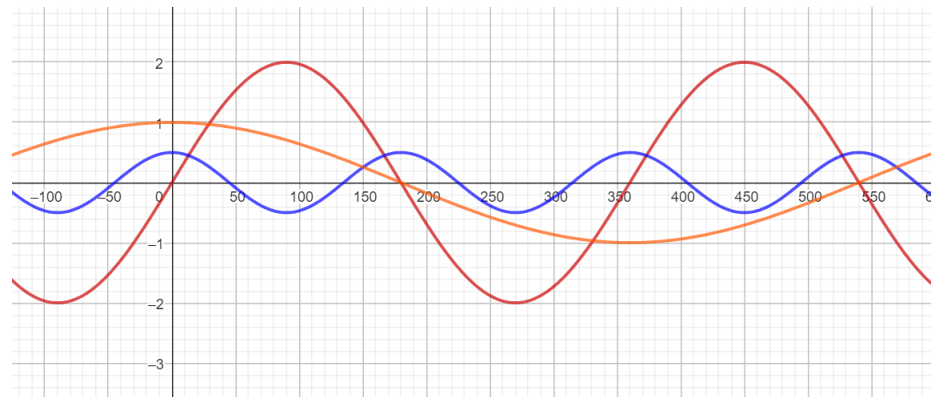
d)  $\cos^2(75^\circ) - \sin^2(255^\circ)$  (2/1/2)

5. Para ihop funktionsuttrycket med rätt graf

$$f(x) = 2\sin x$$

$$g(x) = \frac{1}{2}\cos 2x$$

$$h(x) = \cos\left(\frac{x}{2}\right)$$



(3/0/0)

6. Joakim menar att funktionen  $f(x) = x \cdot e^{-2x}$  saknar extrempunkter. Undersök om han har rätt.

(2/1/0)

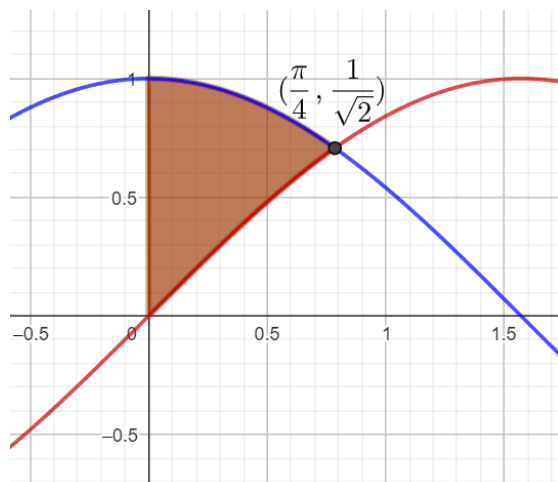
7. Vi definierar funktionerna  $f(x) = a\sin x + b\cos x$  och  $g(x) = a\sin x - b\cos x$ . Du vet att  $f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1$  samt att  $g(0) = 2$ . Bestäm konstanterna  $a$  och  $b$ .

(1/1/0)

8. Bestäm den räta linjen som tangerar funktionen  $f(x) = \sin 2x$  i punkten  $\left(\frac{\pi}{2}, 0\right)$

(2/1/0)

9. Bestäm den markerade arean nedan. Den ena funktionen är  $f(x) = \sin x$  och den andra funktionen är  $g(x) = \cos x$ . Svara exakt.



(2/0/0)

10. För vilket värde på  $x$  har funktionen  $f(x) = x \cdot e^x$  en extrempunkt?

(2/0/0)

11. Joakim menar om man ändrar amplituden med en viss faktor på funktionen  $f(x) = \sin x$  och räknar ut arean med gränserna från  $x = 0$  till  $x = \pi$  kommer arean under grafen öka med samma faktor förutsatt att faktorn är större än noll.

a) Undersök om det stämmer om vi ökar amplituden med 2

b) Undersök om det stämmer om vi ökar amplituden med  $a$

(2/2/0)

12. Lös ekvationen  $\sin x \cos x = \frac{1}{4}$

(1/1/0)

13. Bestäm samtliga primitiva funktioner till  $f(x) = \cos 2x + e^{2x}$

(2/0/0)

14. Joakim vill att integralen  $\int_a^b \sin x + c \, dx$  alltid ska vara större eller lika med noll. För vilka värden på  $c$  kommer det fungera?

(1/1/0)

15. För vilka värden inom intervallet  $0 < x < 2\pi$  är  $f(x) = \sin^3 x$  avtagande?

(0/2/0)

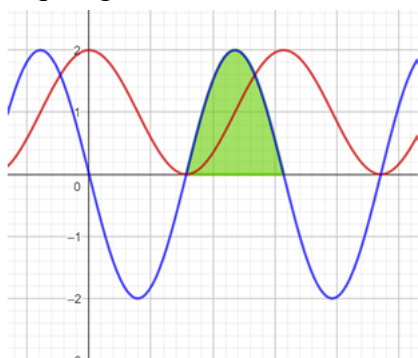
16. Bestäm samtliga primitiva funktioner till  $f(x) = \sin^2 2x$

(0/2/0)

17. Bestäm samtliga möjliga värdet på talet  $k$  om  $\int_0^{\frac{\pi}{2}} k \cdot \cos kx \, dx = 1$

(0/2/0)

18. Nedan ser du två funktioner där den ena är en derivatafunktion och den andra ursprungsfunktionen. Bestäm den gröna arean.



(0/0/1)

19. Bestäm samtliga asymptoter till följande funktioner

a)  $f(x) = \frac{1}{x} + 3$

b)  $f(x) = \frac{1}{x^2-4} + x$

c)  $f(x) = \frac{1}{(x-a)(x+b)} + c$  (2/2/1)

20. Pelle påstår att funktionen  $f(x) = \sin(x^2)$  har primitiv funktion  $F(x) = \frac{\sin(x^2)}{2x}$ ,  
Joakim håller inte med. Visa vem som har rätt.

(1/1/0)

21. Skriv  $\frac{2\pi}{9}$  radianer i grader. Svara exakt.

(0/1/0)

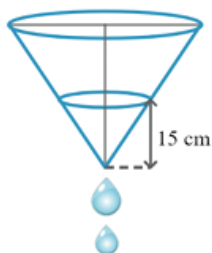
22. Visa att  $\cos^4 x - \sin^4 x = \cos 2x$

(0/2/0)

23. Lös ekvationen  $\sin x + \cos x = 1$

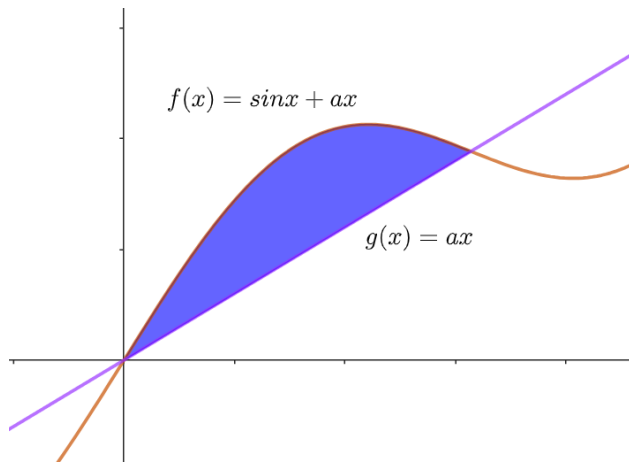
(0/2/0)

24. En konisk behållare har spetsen nedåt och lika stor radie som höjd. Behållaren läcker med  $300 \text{ cm}^3/\text{minut}$ . Hur förändras vätskenivån i konen vid läget att höjden är 15 cm?



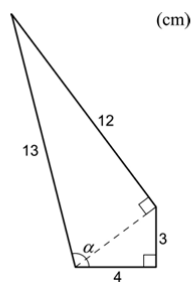
(0/3/0)

25. Nedan ser du funktionerna  $f(x) = \sin x + ax$  och  $g(x) = ax$  där  $a > 0$ . Visa att den blåmarkerade arean är konstant oavsett värde på  $a$



(0/1/1)

26. Nedan visas en fyrhörning och en definierad vinkel. Bestäm  $\sin \alpha$



(0/0/2)

27. Bestäm värdet av integralen

$$\int_0^{2\pi} \sin^3 x$$

(0/0/2)

28. Vi definierar funktionen  $h(x) = (f(x))^2 + (g(x))^2$

Du vet att

- $f'(x) = g(x)$
- $g'(x) = -f(x)$
- $h\left(\frac{\pi}{12}\right) = \frac{\pi}{2}$

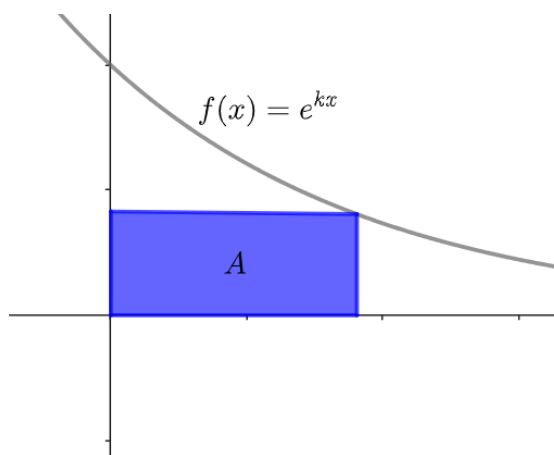
Bestäm  $h\left(\frac{1}{2}\right)$

(0/0/2)

29. Bestäm ett exakt värde för  $\tan 15^\circ$

(0/0/2)

30. Under kurvan till  $f(x) = e^{kx}$  placeras en rektangel som avgränsas av de positiva axlarna. För vilket värde på  $k$  är den största möjliga arean på rektangeln en kvadrat?



(0/0/3)

# Lösungsaufgaben Övningsprov 1.

1. a)  $\sin x = \frac{\sqrt{3}}{2}$     (I)  $x = \frac{\pi}{3} + 2\pi \cdot n$     (II)  $x = \pi - \frac{\pi}{3} + 2\pi \cdot n$   
 $= \frac{2\pi}{3} + 2\pi \cdot n$

b)  $2\cos 2x = 1$   
 $\cos 2x = \frac{1}{2}$      $2x = \pm \frac{\pi}{3} + 2\pi \cdot n$   
 $x = \pm \frac{\pi}{6} + \pi \cdot n$

c)  $\tan x = \sqrt{3}$      $x = \frac{\pi}{3} + \pi \cdot n$

2. a)  $f(x) = \cos x + 2$     b)  $f(x) = \sin 2x$     c)  $f(x) = 2 \cdot \ln x$   
 $f'(x) = -\sin x$      $f'(x) = 2\cos 2x$      $f'(x) = 2 \cdot \frac{1}{x} = \frac{2}{x}$

d)  $f(x) = \frac{x}{x-1}$   
 $f'(x) = \frac{x-1-x}{(x-1)^2}$

e)  $f(x) = \sqrt{2x+1} = (2x+1)^{\frac{1}{2}}$   
 $f'(x) = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot (2x+1)^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{2x+1}}$

$= \frac{-1}{(x-1)^2}$

f)  $g(x) = \cos^2 x$

$g'(x) = 2 \cdot -\sin x \cdot \cos x = -2\sin x \cos x = -\sin 2x$   
omman vill!

3. a)  $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx = [-\cos x]_0^{\frac{\pi}{2}} = -\cos \frac{\pi}{2} - (-\cos 0) = 1$

b)  $\int_{-\pi}^{\pi} 2\cos x dx = [2\sin x]_{-\pi}^{\pi} = 2\sin \pi - 2\sin(-\pi) = 0$

c)  $\int_1^e \frac{1}{x} dx = [\ln x]_1^e = \ln e - \ln 1 = 1$

$$4. \quad a) \sin(2\pi) = 0 \quad b) \underbrace{\cos^2\left(\frac{9\pi}{5}\right) + \sin^2\left(\frac{4\pi}{5}\right)}_{\text{trig. id.}} = 1$$

$$c) \cos(90^\circ) = \cos(720^\circ + 210^\circ) = d) \cos^2(75^\circ) - \sin^2(255^\circ)$$

$$= \cos(210^\circ) = \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

$$= \cos^2(75^\circ) - \sin^2(180^\circ + 75^\circ) = \cos^2(75^\circ) - (-\sin(75^\circ))^2$$

$$= \cos^2(75^\circ) - \sin^2(75^\circ) = \cos(2 \cdot 75^\circ) = \cos(150^\circ)$$

$$= \frac{-\sqrt{3}}{2}$$

$$5. \quad f(x) - \text{Röd}$$

$$g(x) - \text{Blå}$$

$$h(x) - \text{orange}$$

$$b. \quad f(x) = x \cdot e^{-2x}$$

$$f'(x) = e^{-2x} - 2x e^{-2x}$$

$$f'(x) = 0$$

$$e^{-2x} - 2x e^{-2x} = 0$$

$$e^{-2x}(1 - 2x) = 0$$

$x = \frac{1}{2}$  funktionen har  
en extrempunkt!

$$7. \quad f(x) = a \sin x + b \cos x$$

$$g(x) = a \sin x - b \cos x$$

$$f\left(\frac{\pi}{2}\right) = a \underbrace{\sin\left(\frac{\pi}{2}\right)}_{=1} + b \underbrace{\cos\left(\frac{\pi}{2}\right)}_{=0} = 1$$

$$g(0) = \underbrace{\sin(0)}_{=0} - b \underbrace{\cos(0)}_{=1} = 2$$

$$-b = 2$$

$$b = -2$$

$$\text{Svar: } \begin{cases} a = 1 \\ b = -2 \end{cases}$$

$$8. \quad f(x) = \sin 2x$$

$$f'(x) = 2 \cos 2x$$

$$f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = 2 \cos\left(2 \cdot \frac{\pi}{2}\right) = 2 \cos(\pi)$$

$$= -2 \quad y = -2x + m \text{ s\u00e4tt } m$$

genom \(\frac{\pi}{2}, 0\)

$$0 = -2 \cdot \frac{\pi}{2} + m$$

$$m = \pi$$

$$y = -2x + \pi$$

$$9. \quad \int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos x dx - \int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin x dx =$$

$$= \int_0^{\frac{\pi}{4}} \cos x - \sin x dx = \left[ \sin x + \cos x \right]_0^{\frac{\pi}{4}}$$

$$= \sin \frac{\pi}{4} + \cos \frac{\pi}{4} - (\sin 0 + \cos 0) =$$

$$= \frac{2}{\sqrt{2}} - 1 = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2}} - 1 = \sqrt{2} - 1$$

$$10. f(x) = x \cdot e^x \quad f'(x) = e^x + x e^x$$

$$f''(x) = 0$$

$$e^x + x e^x = 0$$

$$e^x(1+x) = 0 \quad x = -1$$

$$11. a) \int_0^{\pi} \sin x \, dx = [-\cos x]_0^{\pi} = -\cos \pi - (-\cos 0) = 1 + 1 = 2$$

$$\int_0^{\pi} 2 \sin x \, dx = [-2 \cos x]_0^{\pi} = -2 \cos \pi - (-2 \cos 0) = 2 + 2 = 4 \quad \text{stämmer!}$$

$$b) \int_0^{\pi} a \sin x \, dx = [-a \cos x]_0^{\pi} = -a \cos \pi - (-a \cos 0) = 2a \quad \text{Arean ökar med } a$$

$$12. \sin x \cos x = \frac{1}{4} \quad \sin x \cos x = \frac{\sin 2x}{2} \quad [\text{Sins för dubbla vinkeln}]$$

$$\frac{\sin 2x}{2} = \frac{1}{4}$$

$$\textcircled{II} 2x = \pi - \frac{\pi}{6} + 2\pi \cdot n$$

$$2x = \frac{5\pi}{6} + 2\pi \cdot n$$

$$x = \frac{5\pi}{12} + \pi \cdot n$$

$$\sin 2x = \frac{1}{2}$$

$$\textcircled{I} 2x = \frac{\pi}{6} + 2\pi \cdot n$$

$$x = \frac{\pi}{12} + \pi \cdot n$$

14. Vi vill att  $\sin x + c \geq 0$  för alla  $x$  det gör att  $c \geq 1$

$$13. f(x) = \cos 2x + e^{2x}$$

$$F(x) = \frac{\sin 2x}{2} + \frac{e^{2x}}{2} + c$$

$$15 \quad f(x) = \sin^3 x$$

$$f'(x) = 3 \cos x \cdot \sin^2 x$$

$\sin^2 x > 0$  for all  $x$

$3 \cos x < 0$  mellan  $\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{2}$

Svari mellan  $\frac{\pi}{2} < x < \frac{3\pi}{2}$

16. Skriv om!

$\cos 2x = 1 - 2\sin^2 x$ $2\sin^2 x = 1 - \cos 2x$ $\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$	$f(x) = \sin^2 2x = \frac{1 - \cos 4x}{2}$ $F(x) = \frac{x}{2} - \frac{\sin 4x}{8} + C$
--	---

↑  
Regler!

$$17. \int_0^{\frac{\pi}{2}} k \cos kx \, dx = 1$$

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} k \cos kx \, dx = \left[ \frac{k \sin kx}{k} \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \left[ \sin kx \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = \sin \frac{\pi}{2} \cdot k = 1$$

$$\sin \frac{\pi}{2} k = 1 \quad \frac{\pi}{2} k = \frac{\pi}{2} + 2\pi \cdot n$$

$$k = 1 + 4 \cdot n$$

18. Röd graf är  $f(x)$

Blå är  $f'(x)$

$$\int_a^b f'(x) dx = [f(x)]_a^b = f(b) - f(a) = 2 - 0 = 2$$

19. a)  $x=0$  och  $y=3$

b)  $x=\pm 2$  och  $y=x$

c)  $x_1=a$   $x_2=b$  och  $y=c$

20 Derivera  $F(x)$ , det blir inte  $f(x)$ . Jämför! Har rätt!

21.  $\frac{2\pi}{9}$ ; radianer.  $\pi = 180^\circ$

$$\frac{\pi}{9} = 20^\circ$$

$$\frac{2\pi}{9} = 40^\circ$$

svaret:  $40^\circ$

22.  $\cos^4 x - \sin^4 x = \cos 2x$

$$\sqrt{L} = (\cos^2 x - \sin^2 x) \underbrace{(\cos^2 x + \sin^2 x)}_{=1} = \cos^2 x - \sin^2 x = \cos 2x$$

23.  $\sin x + \cos x = 1$  SKIV om til en sinusværdi

$$C \sin(x+v) \quad C = \sqrt{a^2+b^2} \quad \text{d} \text{f} \text{r} \quad a \sin x + b \cos x \quad C = \sqrt{1^2+1^2} = \sqrt{2}$$

$$\tan v = \frac{b}{a} \quad \tan v = \frac{1}{1} = 1 \quad v = \frac{\pi}{4} \quad \sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = 1$$

$$\sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\text{I) } x + \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} + 2\pi \cdot n \quad x = 2\pi \cdot n$$

$$\text{II) } x + \frac{\pi}{4} = \pi - \frac{\pi}{4} + 2\pi \cdot n = \frac{3\pi}{4} + 2\pi \cdot n$$

$$x = \frac{\pi}{2} + 2\pi \cdot n$$

24.  $\frac{dV}{dt} = \frac{dV}{dh} \cdot \frac{dh}{dt} \quad \frac{dV}{dt} = 300 \quad \text{Volumen kon} = \frac{\pi r^2 h}{3}$

$$\frac{dh}{dt} = \frac{\frac{dV}{dt}}{\frac{dV}{dh}} = \frac{300}{\pi \cdot 15^2} = 0,42 \text{ cm/min}$$

Vi ved at  $r = h$

$$V = \frac{\pi \cdot h^3}{3}$$

$$V' = \pi \cdot h^2 \quad \text{d} \text{f} \text{r} \quad h = 15 \text{ cm}$$

$$V' = \pi \cdot 15^2$$

25. Areaalintegralk

$$\int_0^{\pi} \sin x + ax \, dx - \int_0^{\pi} ax \, dx$$

$$= \int_0^{\pi} \sin x + ax - ax \, dx = \int_0^{\pi} \sin x \, dx = [-\cos x]_0^{\pi} = -\cos \pi - (-\cos 0) = 1 + 1 = 2$$

Areaal er konstant ved 2 a.e

## 2.6 Använd Pythagoras sats

$$4^2 + 3^2 = c^2$$

$$c = 5$$

$$\sin x = \frac{3}{5}$$

$$\sin y = \frac{12}{13}$$

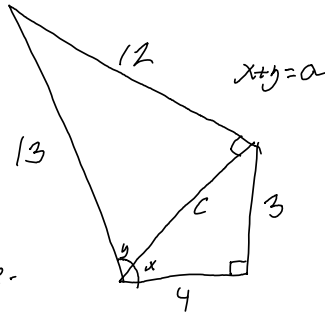
$$\cos x = \frac{4}{5}$$

$$\cos y = \frac{5}{13}$$

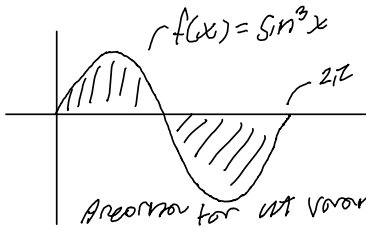
(Additionsformeln)

$$\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$= \frac{3}{5} \cdot \frac{5}{13} + \frac{4}{5} \cdot \frac{12}{13} = \frac{3}{13} + \frac{48}{65} = \frac{15}{65} + \frac{48}{65} = \frac{63}{65}$$



27 primitiv funktion blir över på denna förnk till istället



$$\int_0^{2\pi} \sin^3 x dx = 0$$

Areaer för ut varandra!

$$28. h(x) = (f(x))^2 + (g(x))^2 \quad h'(x) = 2 \cdot f'(x) \cdot f(x) + 2 \cdot g'(x) \cdot g(x)$$

$$\text{Gör substitutionerna } h'(x) = 2 \cdot g(x) \cdot f(x) - 2 \cdot f(x) \cdot g(x) = 0$$

$h'(x)$  är noll för alla  $x$  det gör att  $h(x)$  är konstant!

$$h\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\pi}{2}$$

29.

$$\tan 15^\circ = \frac{\sin(15^\circ)}{\cos(15^\circ)} = \frac{\sin(45^\circ - 30^\circ)}{\cos(45^\circ - 30^\circ)} = \frac{\sin 45^\circ \cdot \cos 30^\circ - \cos 45^\circ \cdot \sin 30^\circ}{\cos 45^\circ \cdot \cos 30^\circ + \sin 45^\circ \cdot \sin 30^\circ}$$

$$\frac{\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{2}}{\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{2}} = \frac{\frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{2} \cdot 2}}{\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2} \cdot 2}} = \frac{\sqrt{3}-1}{\sqrt{3}+1}$$

30. Om arean  $A$  ska vara maximal när den är en kvadrat krävs att  $f(a) = a$  dvs.  $e^{ka} = a$  samt att  $A'(a) = 0$  där  $A(x)$  är areafunktionen

$$A(x) = x \cdot f(x) = x \cdot e^{kx}$$

$$A'(x) = e^{kx} + x \cdot k \cdot e^{kx}$$

$$A'(a) = 0$$

$$\begin{cases} \text{Aldrig} \\ \text{noll} \end{cases} \begin{cases} e^{ka} \\ + a \cdot k \cdot e^{ka} \end{cases} = 0$$

$$1 + ak = 0$$

$$a = -\frac{1}{k}$$

Använd kronet

$$e^{ka} = a$$

$$k \cdot \left(-\frac{1}{k}\right) = -\frac{1}{k}$$

$$-1 = -\frac{1}{k}$$

$$\frac{1}{e} = -\frac{1}{k}$$

$$k = -e \quad \text{otroligt snööst}$$

$$\text{Svar: } k = -e$$